

नवाँ राष्ट्रिय खेलकुद : खेलस्थल चाँडै दुङ्गो लाग्ने

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, २ भद्रौं

गण्डकी प्रदेशमा आगामी असोज २८ देखि कात्तिक ३ मंगलसम्म सञ्जालन हुने नवाँ राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिताको तयारी सुरु भएको छ।

प्रतियोगिता आयोजनाको मुख्य जिम्मेवारी रहेको राष्ट्रिय खेलकुदपरिषद् (राखेप) बाट गठित विभिन्न समिति र प्रदेश खेलकुद परिषद् गण्डकीले प्रतियोगिताको तयारीका काम अधि बढाएका हुन्। खेलस्थल छोट, खेलाडी छोट तथा प्रशिक्षणको काम अहिले भइहेको छ। राष्ट्रिय खेलकुदको तयारीका लागि राखेपाट गठन गरिएको खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमितिले प्रदेशका जिल्लामा खेलकुद पूर्वाधारको निरीक्षण तथा अवलोकन गरेको छ। प्रतियोगिताको अधिकांश खेल पोखरा र पोखरा रेग्सालामा हुने भए पनि प्रदेशका ११ वटै जिल्लामा राष्ट्रिय खेलकुदको

अपनत्वका लागि कम्तीमा एक खेल खेलाउने योजना राखेपको छ।

खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमिति संयोजक राजेश गुरुङले चार दशकपछि पोखरामा हुन लागेको प्रतियोगिताले प्रदेशवासी उत्साहित भएका बताउनुभयो। खेल पूर्वाधार रहेका जिल्लामा आवास, अस्पताल, यातायात र सुरक्षालाई ध्यानमा राख्दै कुन जिल्लामा कुन खेल सञ्जाललाई भन्ने निर्णय आगामी भद्रौं १५ भित्र दुइप्पो लाम्हे उहाँले बताउनुभयो।

“प्रदेशका अधिकांश जिल्लामा खेल पूर्वाधारको निरीक्षण गरेका छौं। खेल सञ्जाललाई लागि आवश्यक सबै पक्षलाई हेरेर खेलस्थलको दुइप्पो लागाउने तयारीमा छौं”, गुरुङले भन्नुभयो। खेलस्थल व्यवस्थापन उपसमितिले सरकारीबाट हेको निजी सङ्घ संस्थाबाट निर्मित खेल पूर्वाधारलाई समेत प्रतियोगिताका लागि उपयोग गर्ने योजना बनाएको

छ। राष्ट्रिय खेलकुदमा ३६ र दुई प्रदर्शनी खेल गरी ३८ खेल सञ्जाललाई निर्णय राखेपले गरिसकेको छ। राष्ट्रिय खेलकुदको अपनत्व सबै जिल्लामा गराउन कम्तीमा एक खेल सञ्जाललाई योजनाअनुसार पश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय खेलकुद विकास समितिले यसअधिने राखेपमा खेल र खेलस्थल प्रस्ताव गरेको पठाइएको थियो। यसको अन्तिम निर्णय राखेपले गर्नेछ। प्रस्तावित खेलस्थलमा पुरुष फुटबलसहित एथलेटिक्स, बॉक्सिङ, भारोतोलन, भलिबल, ब्याडमिन्टन, उसु, ट्याण्डबल, हक्की, स्क्वास र सुटिङ्का महिला तथा पुरुष स्पॉर्टका खेल पोखरामा सञ्जाललाई लाग्ने छ।

यसैगी जिम्नास्टिक, लनटोमिस, सफ्टेनेस, ट्रिकेट, साइकिलड, आर्चरी, पौडी, गल्फ, शारीरिक सुगठन, प्यारालाइडल र ट्रायथोलेनका महिला तथा पुरुष लोकदोहरी पोखरामा गर्ने योजना छ। खेल पूर्वाधारको खेल पनि पोखरामा भन्नुभयो। यसैगी पर्वतमा गर्न राखेपसम्झ प्रस्ताव गरी पठाइएको उहाँले बताउनुभयो। प्रदर्शनी खेल लोकदोहरी पोखरामा गर्ने योजना छ।

स्याइजाको वालिड नगरपालिका-१ धरमपानीमा स्थानीय कृष्ण दुङ्गानाले व्यावसायिक रूपमा थालुभएको ड्रागन फ्रुट खेती। उहाँले करिब १५ रोपनी क्षेत्रफलमा ४ हजार बिरुवा लगाउनुभएको छ। तस्वीर : तोलाकान्त बगाले/रासस

पोखराको शान्त माविमा साइबर क्राइम सम्बन्धी सचेतना

पोखरापत्र संचाददाता

पोखरा, २ भद्रौं

लायन्स क्लब अफ पोखरा ग्रीन वेभको आयोजना तथा जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीको समन्वयमा पोखरा १८ मा रहेको शान्त माविमा साइबर क्राइम सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम बिहीबाट सम्पन्न भएको छ।

पछिल्लो समय समाजमा साइबर क्राइम बढौदै गएकाले समयमै सचेत गराउन उक्त विद्यालयका कक्षा ९ देखि १२ सम्मको विद्यार्थीलाई प्रशिक्षण गराइएको हो। विद्यार्थीलाई प्रशिक्षण जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीका प्रहरी नायव उपरिक्षक सुन्दर तिवारीले गरेका थिए। उनले प्रशिक्षणको क्रममा गत वर्ष कास्कीमा मात्रै २ सय

९७ वटा निवेदन साइबर क्राइम सम्बन्धिको रहेको जानकारी दिए। सामाजिक सञ्जालको प्रयोग बढिरहेको हुँदा अपरिचित व्यक्तिलाई सजिलै विश्वास नगर्न उनको भनाई थिए। साथै किशोर किशोरीलाई सामाजिक सञ्जालमा राती अवैरसम च्याट गेरे बस्दा साइबर क्राइम हुन सक्ने भन्दै सचेत गराएका थिए। औपचारिक कार्यक्रममा पिआरओ इन चिफ एमजेएफ

लायन किशोर बरालले साइबर क्राइमबाट आफु पनि बच्न र अस्तलाई पनि सचेतना गराउन अग्रह गरे।

कार्यक्रममा शान्त माविका प्रधानाध्यापक शंकराज अधिकारीले प्रशिक्षणबाट विद्यार्थीले आफु सचेत हुने र अस्तलाई सचेत गराउन महत्वपूर्ण भूमिका खेलेन्मा विश्वस्त रहेको बताए। लायन्स क्लब अफ ग्रीन वेभकी अध्यक्ष लक्ष्मी लामाले कार्यक्रम भव्यरूपमा सम्पन्न गर्ने सहभागिहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गरेकी थिइन्। कार्यक्रममा स्वागत मन्त्र्यव्य क्लबकी द्वितीय उपाध्यक्ष गिता तिवारीले राखेको थिइन् भने कार्यक्रमको सञ्जाललन क्लबकी सचिव सरस्वती पुरीले गरेकी थिइन्।

तिवारीले साइबर क्राइमबाट बच्न कस्ता कदम चाल्पुर्छ वा समयमै कसरी सचेत हुन सकिन्छ लगाएको विषयमा प्रशिक्षण दिएका थिए। साथै किशोर किशोरीलाई सामाजिक सञ्जालमा राती अवैरसम च्याट गेरे बस्दा साइबर क्राइम हुन सक्ने भन्दै सचेत गराएका थिए। औपचारिक कार्यक्रममा पिआरओ इन चिफ एमजेएफ

समुदायलाई आर्थिक उपार्जनसँग जोडै स्वावलम्बी बनाउने लक्ष्यसहित कार्यक्रम निर्धारण गरिएको हो

उहाँले भन्नुभयो,

“यो कार्यक्रमबाट न्यूनतम पनि एकसय ७५ परिवार प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने छन्।” बझुर र बाख्ना पकेट तथा बडा नै १७ मा सुन्तला पकेट निर्धारण गरी कार्य थालिएको हो। नगरपालिकाले चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र बाख्ना पकेट कार्यक्रम सञ्जाललन भएका ठाउंका चालु आवका लागि वृष्टिलाई प्राथमिकतामा राखेर मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय गण्डकी प्रदेश पोखरा, भीरकोट नगरपालिकाका ताउंका किसानलाई वस्तुगत सहायता, यन्त्र उपकरण, खोर निर्माण, औषधि, प्राविधिक सहयोग, बझुर र ब

सुक्तिसंधा

आत्मा अमर छ, न यो जन्मन्थ न मर्छ । -गीता

सम्पादकीय

सत्ता गठबन्धनको बल मिच्याई

राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले सन्देशसहित फिर्ता पठाएको नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकलाई गठबन्धनको बहुमतको बलमा प्रतिनिधिसभाले जस्ताको तस्तै पारित गरेको छ । प्रतिनिधिसभाको बिहीबारको बैठकमा सो विधेयकमाथि भएको छलफलमा विपक्षी एमाले सांसदहरूले राष्ट्रपतिले उठाएका विषयमा सहमति जुटाउनु पर्ने विचार राखेका थिए । सत्ता गठबन्धनका सांसदहरूले जस्ताको तस्तै पास गर्नुपर्ने धारणा राखेका थिए । सभामुख अग्नी प्रसाद सापकोटाले धर्वनि मतबाट पास गर्न खोजेपछि प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा (एमाले) को माग बमोजिम विधेयक पारित गर्नका लागि मतदान भएको थियो ।

बैठकमा उपस्थित १९५ सांसदमध्ये उक्त विधेयक पारित गर्ने पक्षमा १३५ र यथास्थितिमा विधेयक पारित गर्न नहुने पक्षमा ६० मत परेको थियो भने मत दिन भने पक्षमा कुनै पनि मत परेन । पहिलो भन्दा यसपटक विधेयक मत विभाजनबाट छिनोफानो गरेर जनतामा यही मुद्दा लाने सत्ता गठबन्धन र विपक्षीको लाने भएका छनानागरिकता विधेयक चुनावी नारा बन्ने भएको छ । प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभाबाट पारित गरी गत साउन १६ गते प्रमाणीकरणका लागि राष्ट्रपतिसमक्ष पठाइएको थियो । राष्ट्रपतिले नेपालको संविधानबमोजिम संघीय संसदबाट पुनःविचार हुन आवश्यक देखिएको उल्लेख गर्दै आठ बुँदासहित साउन २९ गते संसद्दा फिर्ता पठाएकी थिइन् ।

सत्ता गठबन्धनले विचारको आधारमा भन्दा बहुमतको बलमा नागरिकता जस्तो विषयमा जनतालाई विभाजित गराएका छ । देशलाई दर्घिकालीन असर पार्ने विषयमा राष्ट्रिय सहमति जुटाउन सरकार र सभामुखले पहल नगरी आफ्नो दायित्वबाट पान्छने काम गरेका छन । प्रतिनिधिसभाबाट पुनः पारित उक्त विधेयक अब राष्ट्रियसभामा पठाइने छ । राष्ट्रियसभाको यही भद्रौ ६ गते बस्ने पहिलो बैठकमा राष्ट्रपतिको विधेयकमाथि पुनःविचार गरियोस् भन्ने सन्देश टेबल हुनेछ । त्यसपछिको बैठकमा प्रतिनिधिसभाबाट प्राप्त विधेयकसम्बन्धी सन्देश टेबल गरिन्छ र सो विधेयकमाथिको छलफल प्रक्रिया प्रारम्भ हुनेछ ।

राष्ट्रियसभामा छलफल भई विधेयक पारित भएपछि सन्देशसहित प्रतिनिधिसभामा पठाइने र सभामुखले प्रमाणित गरी प्रमाणीकरणका लागि पुनः राष्ट्रपतिसमक्ष पठाइने छ । पहिलो पटक मतबाटपुनःविचार गर्नेका लागि राष्ट्रपतिले नागरिकता विधेयकलाई संघीय संसद् (प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभा)मा फिर्ता पठाए पनि अब पुनःविचारका लागि ठाउँ नभएको र विधेयकलाई प्रमाणीकरण गर्नुपर्ने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ । विगतमा राजा बिरेन्द्रले सर्वोच्च अदालतको राय मागे जस्तै मानन सक्नेछन । तर त्यो बाटोमा जान निकै अप्द्यारो छ । राष्ट्रपतिले पुनर्निर्वाचार गर्न पठाएको विधेयक गृहमन्त्री बालकृष्ण खाँग्नेले हुबहु पारितका लागि निर्णयार्थ पेश गरेपछि प्रमुख प्रतिपक्षी एमालेले संसदमा विरोध गरेको थियो ।

एमालेले विधेयकलाई सर्वदलीय बैठक बोलाएर सहमति कायम गराउन माग गरेको थियो । नागरिकता जस्तो विषय बहुमत अल्पमतको खेलखेल्नु राष्ट्र कमजोर बनाउने विदेशीको षडयन्त्र त होइन भन्ने प्रश्न खडा भएको छ । यसअधि सत्तारूढ गठबन्धनको बैठकले विधेयक हुबहु पारित गर्ने निर्णय गरेर संसदलाई नेताको रबर स्ट्रियम बनाउने काम गरेका थिए । सर्वोच्चको परमादेशबाट बनेको सरकारले संसदलाई राष्ट्रियता कमजोर बनाउने माध्यम बनाउने काम गरेको छ । सत्ता स्वार्थमा नागरिकता सजिलै बाँझ्ने मोबाइलको सिम कार्ड जस्तै बनाएका छन । जुन देशभक्त स्वाभिमानी नेपालीलाई कमजोर बनाएर अग्निकूलाई देश सुप्तने प्रपञ्च हो ।

बागलुडमा भद्रौरे जात्राको रमभम

पोखरापत्र संवाददाता

बागलुड, २ भद्रौ

शरदयामको छेकोमा यहाँको माहोल जात्रामय बनेको छ । भरी थामिएर धमाएका दिल्ले चाडवाड आउन लागेको सदिकै गरिरहेका छन् । दूल पर्व सुरु हुनुअघि यहाँ संस्कृतिक जात्रा र नाचको छुरै रैनक चल्छ ।

जैनपूर्णिमादेखि कृष्णाष्टमीमा भद्रौरे जात्रा निकाले प्रचलन छ । जसलाई बर्खार्ने नाचले पनि चिनिन्छ । भद्रौरे जात्रा अन्तर्गत लाखे, बास्सा, रोपाई, होवा, जोगी, कटुवाल, घोडालागायत्रका नाच तथा भाँकी प्रदर्शन गरिन्छ । रैथाने नेवार समुदायले आफ्झो पुरैती संस्कृतिका रूपमा जात्राको परम्परालाई धार्दै आएको छ ।

नेवार युवाको संख्या नेवा ल्याम पुच' का अध्यक्ष जय राजभण्डारीले शुक्रबार घोडा नाच देखाएपछि यो वर्षको भद्रौरे जात्रा सकिने बताउनुभयो । सोही संस्थाको अगुवाइमा मझालबारा रोपाई नाच र बुधबार शाक्य कल्याण समाजले जोगी नाच निकालेको थियो । त्यसअधि प्रदर्शन लाखे लाखे नाच र ल्याम पुरैले होवा र कटुवाल नाच देखिएको थियो ।

“शाक्य कल्याण समाजबाट लाखे र जोगी नाच निकल्नु, अरु नाच नेवा ल्याम पुचले देखाउँछ”, अध्यक्ष राजभण्डारीले भन्नुभयो । ऐतिहासिक नाच तथा जात्राको संरक्षणमा नेपाल भाषा मंका: खल, नेवा ल्याम पुच र शाक्य कल्याण समाज सक्रिय छ । भाँडै तीन सय वर्षाङ्गी भक्तपुर, धुलिखेल र भाद्राउँडाट यहाँ भित्रिएका नेवार जातिले भद्रौरे जात्राको प्रचलन बसालेको संस्कृतिकार्मी प्रेम छोटाले बताउनुभयो । “भाइचारा, मेलमिलाप, सामाजिक सदेश र मनोरञ्जनको माध्यमको रूपमा जात्रालाई लिइन्छ”, उहाँले भन्नुभयो, “जात्राभित्र विभिन्न तालमा लस्कर लागे नाचे प्रचलन रहेको शाक्य कल्याण समाज सचिव भज्जुल शाक्यले बताउनुभयो । उहाँले बागलुडको जोगी नाच पनि तीन सय वर्ष पुराने भएको उल्लेख गर्नुभयो । जोगी नाचले सामाजिक एकता, भाइचारा बद्दने, आसुरी प्रवृत्तिको नाश हुने र सहकाल आउने विश्वास गरिन्छ ।

जोगी नाचमा धेरै कलाकार चाहिने र खर्चिले हुने हुँदा संरक्षणमा जाटिलता थिएपछि गएको समाजका सचिव शाक्यले बताउनुभयो । जात्राले गीत, नृत्य र अभिनयबाट व्यङ्ग, पौराणिक कथा, जनजीवनका भेगाइ र स्वस्थ मनोरञ्जनलाई समेट्ने गरेको छ । प्रायः नाच गाईजात्राकै भिन्नस्वरूप जस्ता देखिन्छ । “जात्राले सामाजिक विकृति, विसङ्गात्मप्रती व्यङ्ग मात्र गर्दैन्” संस्कृतिकर्मी छोटाले भन्नुभयो, “मौलिक र परम्परागत मूल्य, मान्यताले पनि यो सुराजित छ ।” सबै भद्रौरे नाचको कथा, पृष्ठभूमि, स्वरूप र शैली भने भिन्नभिन्न पाइन्छ । गाईजात्राका दिन निकालने तायामचा: र बास्सा नाच दिवाङाट आफ्नातको सम्भन्ना र मोक्ष प्राप्तिको कामानासहित निकालने गरिन्छ ।

बास्सा नाचमा देवी, देवताको वेषभूषा र बान्कीमा सजिएर भगवान राम, कृष्ण, विष्णु आदिका लीला प्रदर्शन गर्ने चलन छ । उक्त नाचमा मानिसलाई घोडाको आकृति दिएकी टिक्किएको छ ।

श्रीकृष्ण जन्माष्टमी पर्व

पोखरापत्र संवाददाता

म्यावी, २ भद्रौ

वैदिक सनातन धर्मावलम्बीले ‘श्रीकृष्ण जन्माष्टमी’ पर्व शुक्रबार देशभर भगवान् श्रीकृष्णको पूजा-आराधना गरी श्रद्धा-भक्तिपूर्वक मनाउंडेछन् ।

ज्ञानयोग, कर्मयोग र भक्तियोगका प्रणेता भगवान् श्रीकृष्णको जन्म द्वारपुरामा भाद्रकृष्ण अष्टमीको मध्यरातमा भएकाले आजको दिनलाई ‘श्रीकृष्ण जन्माष्टमी’ र रातलाई ‘मोहरात्री’ भनिन्छ । यस दिन देशभरिका कृष्णामन्दिरमा भगवान् श्रीकृष्णको पूजा-आराधना, प्रवचन, भजनकोरीन गर्नेका साथै विशेष गरी महिला, पुरुष ‘ब्रत’ गरी रातभर जाग्राम बस्ने प्रचलन छ । अन्याय, अत्याचार र राक्षसी प्रवृत्तिबाट सम्पूर्ण मानवको रक्षा गर्न भगवान् विष्णुको आठाँ

अवतारका रूपमा जन्मनुभएका श्रीकृष्णले आजीवन सत्यको पक्षमा रही सत्कर्मका लागि मानव समुदायलाई प्रेरित गर्नुभएको थियो । कुरुक्षेत्रमा कैरवहरूसँगको लडाइँमा संलग्न पाण्डवमध्येका अर्जुनलाई

र भयालीको तालमा जिसकाउँदै बजार परिक्रमा गराउने चलन छ । कटुवाल नाचमा पर्व युवा विभिन्न रूपका मुकुण्डो धार्म गरेर मुद्दगमको तालमा नाचेर अरु र कटुवालको भूमिका निभाउनेले रोपाईको सदेश दिने चलन छ । हली, बाझे, खेतालीलाई भौमिलपल्ट हुने रोपाईको सदेश दिन कटुवाल नाच निकाल्ने गरिन्छ ।

कटुवाल नाचपछि हुने रोपाई नाच पनि यहाँको पुरानो जात्रामध्यमा पर्व । रोपाई नाचमा युवा विभिन्न रूपका युवा, वयस्क महिलाको वेष धारणा गरेर नाचमा सहभागी हुन्छन् । हातमा धानको बीउ समारेर असारे भाकामा गीत गाउँदै बजार परिक्रमा गर्न्छ । असारे नाचमा पनि आफ्ना भावना, विचारलाई गीतको माध्यमबाट स्वतन्त्र दृश्यले प्रत्यनुभूति गरिन्छ । जोगी नाच धार्दौ रोपाईको छ । जोगी नाच धार्दौ जात्राको अर्को आकर्षण हो । नेवार युवाको संख्या नेवा ल्याम पुच' का अध्यक्ष जय राजभण्डारीले शुक्रबार घोडा नाच देखाएपछि यो वर्षको भद्रौरे जात्रा सकिने बताउनुभयो । सोही संस्थाको अगुवाइमा भाद्राउँडाट यहाँ भित्रिएका नेवार जातिले भद्रौरे जात्राको प्रचलन रहेको थियो । त्यसअधि प्रदर्शन लाखे लाखे नाच र ल्याम पुरैले होव

बीउ प्रशोधन केन्द्रले उत्पादकलाई सहज

-तोलाकान्त बगाले
वालिड, २ भद्रौ (रासस)

स्याइजाको वालिड नगरपालिका-१ यावादीमा रहेको कृषि विकास स्रोत केन्द्रले बीउ प्रशोधन थालेको छ।

प्रशोधन केन्द्र सञ्चालनमा आएसँग बीउ सम्झौद्वारा उत्पादित बीउको सफाइ गर्ने, प्रेडिड गर्ने, विषादी उपचार गर्ने र व्याकेजिड गर्ने थालिएको हो। गण्डकी प्रदेशभारिका एधार वैटे जिल्लामा रहेका विधिन ७२ बीउ उत्पादन समूह, सहकारीमध्ये यहाँसम्म त्याउन सम्भव हुने स्याइ जासाहित आसपासका सम्फूले उत्पादन गरेको बीउ प्रशोधन गरिने कृषि स्रोत केन्द्रका बाली विकास अधिकृत सुदीप रेप्ली बताउनुभयो।

बीउविजन प्रयोगशाला पोखरामा बीउ उत्पादनका लागि सूचीकृत भएका व्यावसायिक उत्पादक समूह सहकारीले उत्पादन गरेका खाद्यान्त तथा तरकारी बालीअन्तर्तीत धान, मकै, गहू, दलहन, तेलहनका बीउको प्रशोधन गरिने उहाँले बताउनुभयो। “गुणस्तरीय बीउका लाईफलपाकेदेखि भण्डारणसम्मका निश्चित मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने भएकाले गुणस्तर जोगाइराखनका लागि किसानलाई समस्या छ”, उहाँले भन्नुभयो, “किसानले उत्पादन गरेको बीउको सफाइ गर्ने, प्रेडिड गर्ने, विषादीद्वारा उपचार गर्ने

र व्याकेजिड गर्ने प्रविधि, उपकरण नहुने भएकाले किसानको सहजताका लागि प्रशोधन केन्द्र स्थापना गरेका हाँ।” भर्वीरामत्रै सञ्चालनमा आएको प्रशोधन केन्द्रमा जडान गरिएको मैसिनले प्रतिष्ठाना डेढ टन बीउ प्रशोधन गर्छ। “उत्पादन भएको बस्तुलाई किसानले खेत बारीबाट सिधै प्रशोधन केन्द्रमा ल्याए हुँच”, उहाँले भन्नुभयो, “सफा गर्नेदेखि व्याकेजिडसम्पर्का सबै काम प्रशोधन केन्द्रमा जडान गरिएको मैसिनले गर्छ।” कृषि स्रोत केन्द्रले बीउ उत्पादक समूह, सहकारीलाई कार्यालयमार्फत पूर्वाधार निर्माण तथा क्षमता विस्तारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। “बीउ उत्पादनलाई वृद्धि गर्दै गण्डकी प्रदेशलाई खाद्यान्त तथा तरकारी बालीमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि विधिन योजना आगाड सारेका छौं”, उहाँले भन्नुभयो, “अब कार्यालय आफैले पनि बीउ उत्पादक र बिक्रीता तथा

उपभोकाबीच समन्वयकारी भूमिका खेल्ने गरेको छ। प्रमाणित बीउ कार्यालयको नियमानुसार बिक्री गरेको खण्डमा बिक्री मूल्यको ५० प्रतिशत थप प्रोत्साहन अनुदान किसानलाई उपलब्ध गराइने उहाँले बताउनुभयो।

बीउ उत्पादनका क्षेत्रमा लामो समयदेखि काम गर्दै आएका सक्रिय बीउ उत्पादक समूह, सहकारीलाई कार्यालयमार्फत पूर्वाधार निर्माण तथा क्षमता विस्तारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। “बीउ उत्पादनलाई वृद्धि गर्दै गण्डकी प्रदेशलाई खाद्यान्त तथा तरकारी बालीमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि विधिन योजना आगाड सन्तुलनको तथ्याङ्क बनाइएकाले बीउ उत्पादक र बिक्रीता तथा

जग्गा भाडामा लिए बीउ उत्पादन थालेछ, बीउ उत्पादक समूह, सहकारीका किसानको क्षमता विकाससँगै उत्पादनको क्षेत्र विस्तारमा जोड दिई छ।”

बीउ उत्पादक समूह सहकारीका लागि सम्बन्धित ठाँडै स-साना प्रशोधन उपकरणहितको सुरक्षित भण्डारणका लागि पूर्वाधार निर्माण र क्षमता विकासमा कार्यालयमार्फत सहयोग गर्ने छ। कार्यालयले मैसिन जडानका लागि रु ५७ लाख र भवका लागि रु ३५ लाख लगानी गरेको छ। बीउ सफा गर्नेदेखि व्याकेजिड गर्नेसम्पर्का प्रक्रिया मैसिनमार्फत नै गरिने भएकाले आगामी वर्ष सुरक्षित भण्डारणका लागि भण्डार गृह बनाउने तयारीमा रहेको उहाँले बताउनुभयो।

बालिडमै बीउ प्रशोधन केन्द्र सम्भव हुने खाद्यान्त तथा तरकारी बालीअन्तर्तीत धान, मकै, गहू, दलहन, तेलहनका बीउको प्रशोधन गरिने उहाँले बताउनुभयो।

“गुणस्तरीय बीउका लाईफलपाकेदेखि भण्डारणसम्मका निश्चित मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने भएकाले गुणस्तर जोगाइराखनका लागि किसानलाई समस्या छ”, उहाँले भन्नुभयो, “किसानले उत्पादन गरेको बीउको सफाइ गर्ने, प्रेडिड गर्ने, विषादीद्वारा उपचार गर्ने

पालिकाले बनाउन सकेनन् आफैनै पाठ्यक्रम

-पोखरा, २ भद्रौ

स्थानीय तहलाई आफैनै पाठ्यक्रम बनाउने योजना छ।

जिल्लाको नगरपालिकाले उक्त अधिकार

प्रयोग गर्ने सकेका छैन्।

प्रयोगको पाठ्यक्रम बनाइहेका

छैन्। मस्योदा बनाएको बागलुड नगरपालिकाले पाठ्यक्रमको पुरितका तयार गर्न सकेको छैन। “विभिन्न छलफल र कार्यशालामार्फत प्रारम्भिक मस्योदा बनाएका छौं”, बागलुड नगर शिक्षा अधिकारी धनप्रसाद पोखरेलले भन्नुभयो,

“पाठ्यपुस्तक बनाउने बजेट नभएर रोकिएका हाँ।” गत आर्थिक वर्ष बजेट नयाएर रोकिएको काम अब आर्थिक अधिकार आएपछि गरिने उहाँले बताउनुभयो। त्यसका लागि केतिं बजेट विनियोजन छ भन्ने उहाँले खुलाउनुभएन्।

जैमिनी नगरपालिकामा अहिलेसम्म पाठ्यक्रमबाट सुरसार छैन।

पाठ्यक्रम बनाएर लेखनको काम भइरहेको र त्यसपछि ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकाले पनि निकालेपछि निकालेपछि पाठ्यक्रमलाई अन्तिम रूप दिएका छौं।

पाठ्यक्रममा ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकाले ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गरे।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

ताराखोला र बेरेड गाउँपालिकामा अधिकारी पाठ्यक्रम बनाएर लागू गर्ने तयारी भएको धनबहादुर विकले बताउनुभयो।

</div